

Peipsi
Koostöö
Keskus

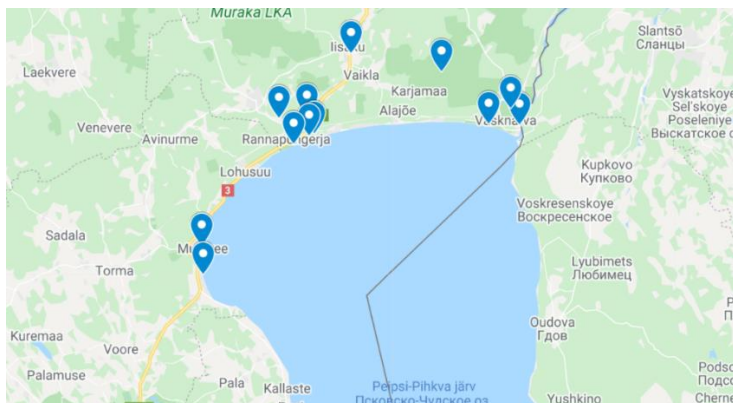
Peipsimaa rattamarsruudid

*Lakesperience –
Explore the Nordic-Baltic lakes*

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS

Vasknarva - Kasepää 64 km

Vasknarva Ordulinnuse varemed

Jõe kaldale 1427. aastal rajatud ordulinnuse varemete juurest saate kiigata üle Narva jõe Venemaale ja näha sealset elu-olu.

Struuga maastikukaitseala

Vasknarvast põhja poole jääb omapärane maastik Narva jõe lähteala vanajõgede ehk struugadega ja nende vahel laiuvate luhtadega.

Smolnitsa maastikukaitseala

Sõites piki Peipsit lääne poole jäävad järve rannale maalilised liivaluited. Luidete kaitseks rajatud Smolnitsa maastikukaitseala.

Agusalu looduskaitseala

Enne Remniku oja põhja poole keerates jääb ca 3 kilomeetri kaugusele Agusalu looduskaitseala, mis on osa Alutaguse rahvusparkist ja on loodud iseloomulike soo- ja metsakoosluste säilitamiseks, uurimiseks ja tutvustamiseks ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitseks

Alajõelt 15 km põhja suunas jääb Iisaku, Alutaguse rahvusparki keskus.

Iisaku looduskeskuse töötajate poolt viiakse tellimisel läbi erinevaid looduse- ja keskkonnateemalisi õppeprogramme.

Alutaguse rahvusparki eripäraks on hõre inimasustus ja kõrge loodusmaastiku osakaal. Rahvusparki tuumiku moodustavad ulatuslikud soo- ja metsamaastikud. Üldiselt tasase pinnamoega alal loovad vaheldusrikkust mõhnastikud ja oosistikud ning luitestikud. Läbi Alutaguse kulgevad paljude liikide, sh hundi, karu ja ilvese ränded Eesti ja Venemaa vahel.

Kauksi

Peipsi järve üks tuntumaid ja ilusamaid randu asub Kauksis. Kilomeetrite pikkusel „laulvate liivadega“ liivarannale viib üle luidete randa trepp ja luite peal kulgeb puidust rannapromenaad.

Luite matkarada

Kauksi luite matkarada saab alguse Kauksi Looduskeskuse juurest. Rada lookleb ürgilmelise Kauksi oja sängi ümber ning matkates saad nautida mitmekesist loodust. Rada on tähistatud viitade, kollase märgistusega puudel ja kollaste lintidega.

Kauksi oja matkarada

Matkarada kulgeb läbi kauni männimetsa, loogeldes mööda Kauksi oja kaldaid, mis pakuvad kauneid vaateid.

Rannapungerja tuletorn

Rannapungerja külas samanimelise jõe suudmes asub 1937 aastal ehitatud tuletorn. Tuletornil jalamil asuvalt vaateplatvormilt avaneb kaunis vaade Peipsi järvele ning rannamaastikule. Suvel korraldatakse juba traditsiooniks saanud Tuletorni kontserti.

Järuska sild

Rannapungerjalt jõekallast mööda põhjapoole sõites jõuad 4 km pärast Järuska sillale. See on ainulaadne, sest on ainus katusega sild terves Eestis. Omalaadne liimpuidust ehitus ühendab eneses nii insenerioskused, arhitektuurikunsti kui ka traditsioonilisi ehitustehnikaid.

Mustvee on 1200 elanikuga Peipsi ranna suurim asula, kohalik rahvas nimetab Mustveed Peipsi pealinnaks. Järve kaldal asub rannapromenaad, kus saab jalutada ja avarat veevälja imetleda. Mustvee on viie kiriku linn, siin on luteri, õigeusu, ainuusu, vanausu ja baptisti kirik.

Rajaküla vanausuliste palvemaja

Raja vanausuliste koguduse vana pühakoda hävis II maailmasõjas, alles on vaid kellatorn. Uus palvela on avatud pühapäeviti kell 11-13 palvuste ajal ning muul ajal väljast poolt vaadeldav.

Majutusinfo leiad: <http://visitpeipsi.com/oobimine-peipsimaal/>

Kasepää - Kavastu, 73 km

Kasepäält 15 km Tartu suunda jääb Kääpa, kus asub **Kalevipoja Muuseum**.

Muuseum on oma nime saanud Kalevipoja järgi just sellepärast, et Kääpa jões asub Kalevipoja mõõk, selle ümbruses puhkepaigad, kivid, allikad, sood, künnivaod, hobuse jäljed jne. Kalevipoja Kojas on võimalik saada ülevaade meie eeposest.

Kodavere

50 elanikuga Kodavere küla on ajalooline kihelkonnakeskus, mis on tuntud keelemurraku poolest. Vaatamisväärsusteks on kirik ja kalmistu, loomisel on Kodavere pärimuskultuuri keskus.

Kallaste liivakivipaljand

Eesti kõige pikem Devoni liivakivi paljand - 930 meetri pikkune, kuni 8 meetri kõrgune.

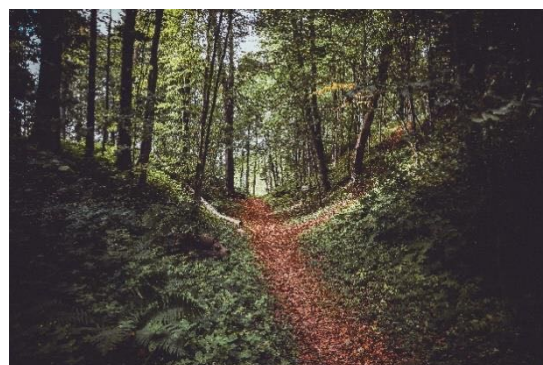
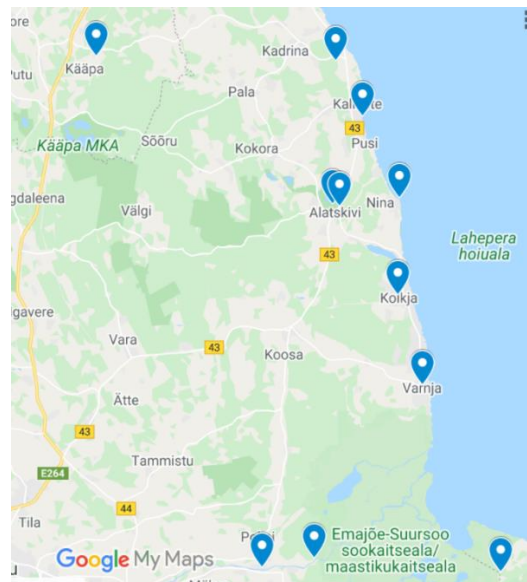
Alatskivi loss

Nolckenite aadlisuguvõsa näitel saab tutvuda ühe mõisapere eluolu ja ajaloo. Lossigiidid oskavad rääkida erinevaid lugusid, lisaks võite käed külge panna oma isikliku suveniiri valmistamisel.

Lossis on vahakujude muuseum ja helilooja Eduard Tubina muuseum. Kammersaalis toimuvad loengud ning kontserdid.

Alatskivi matkarada

Matkarajale jäävad Alatskivi loss ja lossipark, hirveaed, truuduse tamm, lambasild, Kalevipoja süng, Vesikijärv ja Lossijärv. Raja pikkus on 4,5 km.

Nina tuletorn

Nina küla vaatamisväärsusteks on järve suubuv kiviläht, mida rahvasuus kutsutakse Kalevipoja sillaks, 1827. aastal ehitatud ja 1908. aastal ristkülikuks laiendatud õigeusu Jumalaema Kaitsmise kirik ning aastal 1936 rajatud raudbetoonist Nina tuletorn.

Kolkja, Varnja

Kavastu parv

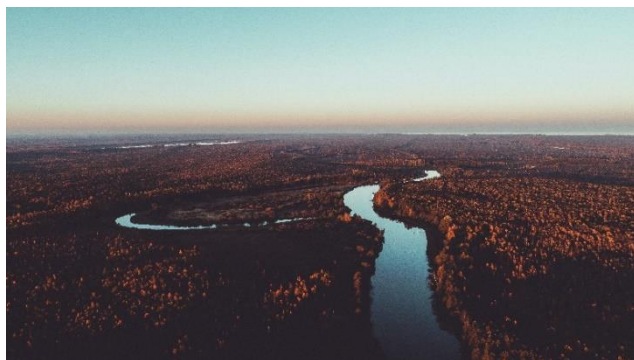
<https://www.luunja.ee/uhistransport/kavastu-parv>

1899. a pandi Kavastu mõisniku W. Wulffi käsul liiklemise lihtsustamiseks üle Emajõe käima parv. Parvega tasub kindlasti sõitma tulla, sest jõeületuskoht on tänapäeval Eesti ainus selletaoline. Parvel on enam kui sajandi vanune käsitsi ringiaetav mehhanism, mille abil parvemees teid teisele kaldale aitab.

Emajõe õpperada

Kantsi kõrtsihoone juurest algab 3 km pikkune laudteed mööda kulgev õpperada, mis teeb tiiru jõeäärsel lammil, tarnamättalisel madal soo heinamaal ning läbib sookaasiku. Rajal on kolm puhkekohta koos telkimisvõimalusega ning luhavaatluse platvorm. Õpperada on läbitav umbes 1 tunniga ning see lõpeb samuti kõrtsihoone juures.

Peipsiveere Looduskaitseala

1981. aastast riikliku looduskaitse all oleva Peipsiveere, endise nimega Emajõe-Suursoo looduskaitseala, väärtuseks on märgade elupaikade mitmekesisus ja deltasoostik. Soostiku pindala on ligikaudu 25 000 ha, sellest 7000 ha on üleujutatav. Ala kuulub Natura 2000 linnu- ja loodusala hulka ning on pindala suuruselt viies Eesti soostik ja ühtlasi Eesti suurim deltasoostik.

Majutusinfo leiad: <http://visitpeipsi.com/oobimine-peipsimaal/>

Kavastu - Värska, 77 km

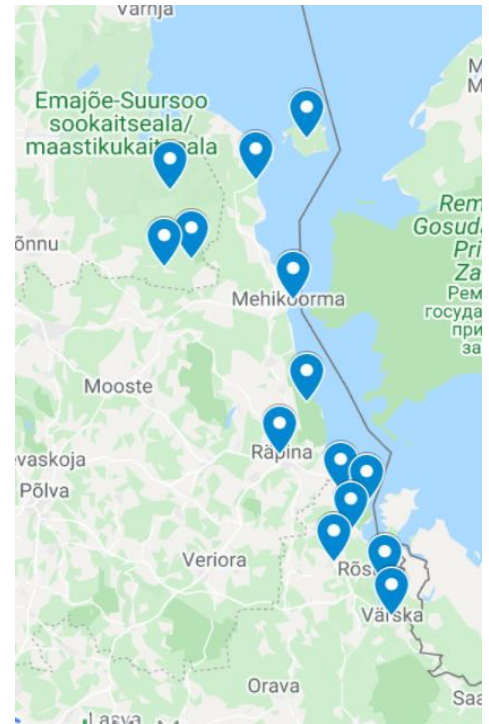
Järvelja ürgmetsa loodusõpperada

<http://jarvelja.ee>

Järvelja loodusõpperada tutvustab õppe- ja katsemetskonna keskuse ümbruse metsi. Rada on eriilmeline ja läbib mitmeid metsakasvukohatüüpe- seal kohtad üle 360. a vanust Kuningamändi ning üle 40 m kõrgusele küündivate latvadega kuuski, mis on ka Eestimaa kõrgemate puude hulgas.

Järvelja taimeaed

Järvelja taimeaias kasvatatakse metsataimi, okas- ja lehtpuid, põõsaid, püsi- ja suvelilli ning maitsetaimi. Võimalik iseseisvalt tutvuda kollektsioontaimedega ning jalutada parkides. Järvelja taimeaias on müügil laias valikus istikuid. Ettetellimisel jalutuskäigud koos giidiga.

Rõka kuppeltorn

28m kõrguse vaatetorni teeb eriliseks tippu rajatud 8-kandiline kuppel, mille katuseakende kaudu saab pimeduse saabudes ka tähistaevast vaadelda.

Peremaalt 18 km kirde suunas jääb **Laaksaare sadam**.

Siitkaudu saab Piirissaarele. Info:

<http://www.saarteliinid.ee/ports/laaksaare/>

Ülesõit kestab ilmaoludest ja lastist sõltuvalt 45–60 minutit.

Väike Piirissaar asub Eesti ja Venemaa vahel, Peipsi järve ja Lämmijärve kohtumispaigas. Kogu saar – 7,5 ruutkilomeetrit – on looduskaitseala: siinsetes soodes leidub mitu punasesse raamatusse kantud konna- ja kärnkonnaliiki. Piirissaarel leidub veel teisi kaitsealuseid kahepaikseid, samuti haruldasi linde ja taimi. Piirissaarel on kolm küla – Piiri, Tooni ja Saare.

Mehikoorma tuletorn

Mehikoorma tuletorn paikneb Peipsi järve lõunaosas asuva Lämmijärve läänerannikul. Mehikoorma tuletorn on oma 15 meetriga Peipsi järve kõrgeim tuletorn.

Rõpina poldri hoiuala

Rõpina polder on rahvusvahelise tähtsusega linnuala Lämmijärve kaldal, kus pesitseb ja rändab arvukalt mitmeid kaitsealuseid linnuliike. Pesitsejatest on linnukaitselisest aspektist olulisemad liigid rukkirääk, mustviires ja väikekajakas. Rändeperioodi jooksul läbib ala kokku kuni 1,5 miljonit lindu.. Linnuvaatlusteks on ehitatud vaatetornid.

Räpina Paberivabrik

<http://www.rappin.ee/>

Räpina sümboliks on Paberivabrik, mis kuulub Euroopa ainulaadsemate tööstusarhitektuuri näidete hulka. 1734 aastal asutatud ja siiani tegutsevasse vabrikusse korraldatakse ka ekskursioone.

Räpina ajaloolises keskuses on üks viiest Peipsimaal asuvast National Geographicu kollastest akendest.

Võõpsu tsässon

Võõpsu tsässon ehk külakabel asub otse Setomaa põhjapoolse värava – üle Võhandu jõe viiva Võõpsu silla – kõrval, keskaegsel külakalmistul. See on Eestipoolse Setomaa suurim puidust tsässon, mis arvatavasti oli algupäraselt hoopis ait. Tsässonaks ehitati see ümber veidi enne 18. sajandi keskpaika ja remonditi korralikult 2010. aastal. Arhitektuuriliselt huvitav on suur lahtine eeskoda, mis osaliselt ümbritseb ka külgliseinu.

Lüübnitsa vaatetorn

Otse järve kaldal asuvast vaatetornist avaneb hea vaade Lüübnitsa külale ja üle lahe paistvale Kulkna (Kolpino) saarele. Korraga võib torni ronida 30 inimest.

Laossina tsässon

Laossina tsässon ehk külakabel asub juba keskajast pärineval külakalmistul, mis on tänini kasutusel. Hoone on tõenäoliselt ehitatud 1865. aastal. Tsässona taga seisab mitu keskaegset kiviristi. Hoone nimepühak on Neitsi Maarja ning külapäevana peetakse siin 21. septembril väike-maarjapäeva (väiko-maar'apäiv). Siis tuleb kalmistule rahvast lähedalt ja kaugelt, papp peab teenistuse, haudadel (matuste pääl) pakutakse head-paremat süüa ja juua ning vahel peetakse maha ka üks korralik kirmask ehk külapidu.

Mikitamäe vana tsässon

Mikitamäe kultuurimaja esist platsi kutsutakse Tsässonate väljakuks, sest seal paikneb kaks tsässonat teineteise kõrval. Nn vana tsässon on kogu mandri-Eesti vanim puithoone: selle tõenäoline ehitusaeg on 1694. aasta. Algselt paiknes hoone Tartu–Petseri maantee ääres, kust ta nõukogude ajal ära veeti ja siis lagunema hakkas. 2009. a tsässon renoveeriti ja toodi toonase vallamaja ette platsile. Vahepeal, 1998. aastal, oli aga ehitatud uus tsässon.

Pikalombi loodusrajad

Pikalombi matkaradade pikkused on 3,8 ja 9,1 km. Loodusrajad on läbitavad sügisel, kevadel ja suvel nii jalgsi kui jalgrattaga. Velna soo laudteel tuleb jalgratast lükata käekõrval. Kokku on rajal 11 rajapunkti. Punktis nr. 6 kauni Saarõpää järve ääres on võimalik ujuda, teha lõket ja pikemalt peatuda-puhata.

Õrsava järve matkarada

Õrsava järve matkarada kulgeb ümber samanimelise järve. 5 km pikkune rada algab ametlikult Värska kooli staadioni juurest, kuid alustada võib mistahes punktist. Järveäärse jalgraja teevad põnevamaks mitmed sillakesed, Õrsava küla poolisel järvekaldal on RMK lõkkekoht ja metsamajad, samuti paadisillaga ujumiskoht.

Majutusinfo leiad: <http://visitpeipsi.com/oobimine-peipsimaal/>